
**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
„ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „НЕСЕБЪР“**

АНАЛИЗ

**ОТ ИЗВЪРШЕНИЯ МОНИТОРИНГ В ПЕРИОДА
ЯНУАРИ -ДЕКЕМВРИ 2022 г.**

Заличено по чл. 2 от
ЗЗЛД

УТВЪРДИЛ:

**ИНЖ. ДИМИТЪР МАНДУЛЕВ –
ДИРЕКТОР НА ТП ДЛС „НЕСЕБЪР“**

Мониторингът в горите с висока консервационна стойност, включва извършване на периодични наблюдения и анализ на състоянието на горите и местообитанията, чрез теренни наблюдения и разработване и прилагане на система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност на ДЛС „Несебър“. Системата за мониторинг на биологичното разнообразие е система, проследяваща и обобщаваща промените в биологичното разнообразие в горите управлявани от ДЛС „Несебър“ в дългосрочен план. Това се осъществява чрез систематизирани дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка, съхранение на данни, оценка на събраната информация и анализ на въздействията върху биологичното разнообразие. Провеждането на мониторинг помага при взимане на решения, имащи отношение към опазването на биологичното разнообразие на територията на ДЛС „Несебър“, като заедно с това обслужва нуждите от информация на възможно най-широк кръг ползватели.

Настоящият доклад е извършен въз основа на анализи в периода януари – декември 2022 година, във връзка с мониторинга и инвентаризацията на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията на ТП Държавно ловно стопанство „Несебър“ и благодарение на наблюденията и констатациите на неуморните и всеотдайни служители в стопанството. Инвентаризацията и мониторингът са извършени, съгласно разработени и утвърдени системи като: „Система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност“ и „Програма за управление на елементи на биоразнообразието и горите с висока консервационна стойност“.

Територията на ДЛС „Несебър“ обхваща най-източната част и склоновете на Стара планина (Еминска Стара планина). Характерни за района на стопанството са плоските била с надморска височина до 450 m. и стръмните дерета. Разнообразният релеф, умереноконтиненталният климат и плодородните почви са добра предпоставка за голямото биологично разнообразие в района. Горските екосистеми попадащи в територията на стопанството са изключително ценни, заради своите специални функции, които притежават. Ценността се изразява в икономически, екологичен и социален аспект. Екосистемите в района, които са с различен природозащитен статус, поддържат богат растителен и животински свят и имат средозащитна, водоохранна и рекреационна функция. Доминиращите видове в нашите екосистеми са предимно от рода Дъб (*Quercus* spp.) образуващи смесените дъбови гори от *Quercus petraea*, *Quercus frainetto*, *Quercus cerris* и *Quercus pubescens*. По-рядко срещани са екосистемите с представители от рода Бук (*Fagus* spp.) образуващи термофилните букови гори и видовете от рода Габър (*Carpinus* spp.) образуващи горите от обикновен и келяв габър.

• ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ

Лесопатологично обследване през 2022 г. в района на ДЛС „Несебър“ е извършвано в гори държавна собственост. През пролетта на 2021 година, на територията на ДЛС „Несебър“ бе проведена биологична борба с гъботворката (*Lymantia dispar*) посредством използване на ентомопатогенната гъба – *Entomophaga maimaiga*. В резултат на проведената биологична борба, при обследването не се е установило наличие на нови яйцекупчинки. През 2022 г. при обследването се установи и частично съхнене на иглолистните култури в землищата на:

- с. Гюльовца с площ 73 дка.;
- гр. Свети Влас с площ 165 дка.;
- с. Рожден с площ 145 дка.

С обща площ 383 дка., за които са въведени съответните сигнални листи и ЛПО-та.

Нападението от насекомния вредител *Corythucha arcuata* е по цялата територия на стопанството, като може да се определи като слабо.

Въз основа на извършеното лесопатологично обследване в района на ТП ДЛС „Несебър“ през 2022 г. могат да се направят следните изводи:

- Градацията в развитието на гъботворката е в най-ниската си точка.
- Наблюдава се лека тенденция за увеличаващо се съхнене на част от иглолистните култури в по-бедните месторастения на територията на стопанството, с най-вероятна причина развитието и разпространението на несъвършената гъба *Sphaeropsis sapinea*.
- Нападението от насекомния вредител *Corythucha arcuata* е по цялата територия на стопанството, като може да се определи като слабо.

1. От извършените лесопатологични обследвания през 2022 г. на територията на стопанството има постъпили 13 сигнални листа, в това число 6 за *Corythucha arcuata* (насекомен вредител по представители от рода *Quercus* spp., *Castanea sativa* Mill. и др.), останалите са за съхненето на бора. За всички постъпили сигнални листове е направено ЛПО (лесопатологично обследване), също така и проверка от специалист при ЛЗС „Варна“.
2. С протокол за лесопатологично обследване е извършена проверка от ЛЗС „Варна“ и РДГ „Бургас“ с участието на ДЛС „Несебър“ на 19.10.2022 г. в землищата на с. Приселци, с. Раковсково, с. Баня, гр. Обзор и гр. Свети Влас. В частност са проверени подотдели: 242 „а“, 246 „г“, 229 „б“, 238 „а“, 244 „а“, 384 „а“, 306 „б“, 378 „ж“, като някои от тях са стационарни обекти. Общата им площ възлиза на 1079 дка., като обследването е проведено по маршрутния

метод. Констатациите от извършеното обследване са: добро фитосанитарно състояние на дървостоя в обследваните подотдели; не се констатира т яйцекупчинки от *Lymantria dispar*; нападението от *Corythucha arcuata* е повсеместно, като се определя за слабо.

3. За контролиране на нападения от педомерки в стадий възрастно (пеперуда) през 2022 г. в подотдели 305 „з“ и 242 „а“ бяха поставени общо 5 броя лепливи пояси на височина 1,3 м. в това число:

- В подотдел 305 „з“:
 - ЛП с дължина 70 см.
 - ЛП с дължина 85 см.
- В подотдел 242 „а“:
 - ЛП с дължина 90 см.
 - ЛП с дължина 86 см.
 - ЛП с дължина 82 см.

• ГОРСКИ ПОЖАРИ

През 2022 г. на територията на ТП ДЛС „Несебър“ са възникнали 4 броя горски пожари, в това число:

- Горски пожар в землището на гр. Свети Влас, подотдел 439 „в“ от 03.08.2022 г. Площта засегната от пожара възлиза на 40 дка., в това число 36 дка. засегната площ с широколистна растителност и 4 дка. незалесена горска площ. Причината за възникване на пожара е неизвестна.
- Горски пожар в землището на гр. Несебър, подотдел 562 „а“ от 08.08.2022 г. Общата засегната площ възлиза на 180 дка., в това число 124 дка. засегната площ с широколистна растителност и 56 дка. незалесена горска площ.
- Горски пожар в землището на гр. Несебър, подотдел 558 „и“ от 08.08.2022 г. Общата засегната площ възлиза на 40 дка., в това число 37 дка. засегната площ с широколистна растителност и 3 дка. незалесена горска площ.
- Горски пожар в землището на с. Кошарица, подотдел 534 „с“ от 28.08.2022 г. Общата засегната площ възлиза на 3 дка. Собствеността е частна.

Общо засегнатата площ от горски пожари за 2022 г. на територията на ТП ДЛС „Несебър“ възлиза на 263 дка., от които 260 дка. държавна собственост и 3 дка. частна собственост.

• ЛЕСОКУЛТУРНИ МЕРОПРИЯТИЯ

През 2022 г. бе извършен мониторинг на хода на естественото възобновяване. Може да се заключи, че на територията на ТП ДЛС „Несебър“ има много добро естествено възобновяване в обекти, в които е приключила сечта.

През годината са планирани и извършени следните дейности:

- Окопаване на култури – 15 дка.
- Маркиране – 23 705 м³.
- Добив на семена (жълъди) от космат дъб /*Quercus pubescens* Willd./ – 450 кг.

• ДЪРВОДОБИВ

Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2022 – 31.12.2022 г. по видове сечи и категории дървесина е както следва:

- **Иглолистни:** 4 331 пл. м³.
 - Едра строителна дървесина: 124 пл. м³.
 - Средна строителна дървесина: 1 692 пл. м³.
 - Дребна строителна дървесина: 395 пл. м³.
 - Всичко строителна дървесина: 2 210 пл. м³.
 - Дърва: 2 121 пл. м³.

- **Широколистни високостъблени:** 7 090 пл. м³.
 - Едра строителна дървесина: 1 519 пл. м³.
 - Средна строителна дървесина: 7 пл. м³.
 - Дребна строителна дървесина: 1 пл. м³.
 - Всичко строителна дървесина: 1 528 пл. м³.
 - Дърва: 5 562 пл. м³.

- **Издънкове за превръщане:** 9 649 пл. м³.
 - Едра строителна дървесина: 326 пл. м³.
 - Средна строителна дървесина: 17 пл. м³.
 - Дребна строителна дървесина: 6 пл. м³.
 - Всичко строителна дървесина: 349 пл. м³.
 - Дърва: 9 300 пл. м³.

• ЛОВНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ И СТРАНИЧНИ ПОЛЗВАНИЯ

- Ловностопански мероприятия: създаване и поддръжка на дивечови ниви и ливади.
- Подхранване на дивеча.
- Строителство и поддръжка на биотехнически съоръжения.
- Горски недървесни ресурси: за 2022 година не е имало ползване.

Ловностопанската територия на ТП ДЛС „Несебър“ е разделена на ДЛСР „Горска барака“, „Калината“ и „Дапча“ и ловностопански райони, предоставени за стопанисване на ловни сдружения: ЛРД „Гларус-Поморие“, ЛРД „Несебър“ и ЛРС „Балкан-2012“. Предоставените ловностопански райони се стопанисват от съответните ловни дружини. От направените проверки за изпълнение на ловностопанските мероприятия е установено, че полагат необходимите грижи за дивеча, произтичащи от ЗЛОД и ППЗЛОД.

ВКС 1.1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ.

На територията на ДЛС „Несебър“ се намират следните защитени зони и територии:

1. Защитена местност „Иракли“

Защитена местност „Иракли“ е обявена за защитена местност със заповед № РД110 от 06.05.1994 г., бр. 42/1994 на Държавен вестник, с площ 42.3 хектара и с цел опазване на типични крайбрежни хабитати на редки и застрашени растителни видове (пясъчна лилия и млечка, морски ранилист, пясъчна млечка, татарски млечник, морски ветрогон) и птици.

Припокриване (частично или пълно): ЗЗ по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

2. Защитена местност „Калината“

Защитена местност „Калината“ е обявена за защитена местност със заповед № 1938 от 03.07.1970 г., бр. 65/1970 на Държавен вестник, с площ 109.2 хектара и с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче и уникално растително съобщество в лонгозна гора "Калината".

Припокриване (частично или пълно): ЗЗ по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

3. Защитена местност „Ортото“

Защитена местност „Ортото“ е обявена за защитена местност със заповед № РД470 от 11.07.2001 г., бр. 73/2001 на Държавен вестник, с площ 587.6 хектара и с цел опазване на характерния ландшафт, естествените вековни смесени широколистни гори с богат видов състав и местообитания на редки растителни видове и съобщества.

Припокриване (частично или пълно): ЗЗ по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

4. Защитена местност „Смриките“ – естествено находище на червена пираканта

Защитена местност „Смриките“ е обявена за защитена местност със заповед № РД420 от 14.11.1995 г., бр. 105/1995 на Държавен вестник, с площ 58.9 хектара и с цел опазване естествено находище на червена пираканта и включващото го растително съобщество.

Припокриване (частично или пълно): 33 по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

5. Защитена местност „Чаирите – Блатно кокиче“

Защитена местност „Чаирите“ е обявена за защитена местност със заповед № 1938 от 03.07.1970 г., бр. 65/1970 на Държавен вестник, с площ 2.0 хектара и с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче.

Режим на дейности:

1. Забранява се разораване, отводняване или изменение начина на ползуване на терените, което води до унищожаване находищата на блатното кокиче.
2. Забранява се пашата на добитък и косенето на ливадите преди прибирането на блатното кокиче - не по-рано от 30 май.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

6. Природна забележителност „Корията“ – вековна брястова гора

Природна забележителност „Корията“ е обявена за природна забележителност със заповед № 3384 от 08.12.1966 г., бр. 19/1967 на Държавен вестник, с площ 20.0 хектара и с цел опазване на вековна брястова гора.

Режим на дейности:

1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения.
2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време.
3. Забранява се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

7. Природна забележителност „Нос Емине“

Природна забележителност „Нос Емине“ е обявена за природна забележителност със заповед № 1187 от 19.04.1976 г., бр. 44/1976 на Държавен вестник, с площ 0.5 хектара и с цел опазване на забележителни геоложки и ботанически обекти.

Режим на дейности:

1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения.

2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време.

3. Забранява се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им.

Припокриване (частично или пълно): ЗЗ по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

8. Природна забележителност „Пясъчни дюни“ - местност Бабата - Слънчев бряг

Природна забележителност „Пясъчни дюни“ - местност Бабата - Слънчев бряг е обявена за природна забележителност със заповед № 2109 от 20.12.1984 г., бр. 3/1985 на Държавен вестник, с площ 94.4 хектара и с цел опазване на забележителни ботанически и геоложки обекти.

Режим на дейности:

1. Забраняват се всякакви действия, като нараняване на стъблата, кастрене, чупене на клоните и други, които биха довели до повреждане на дърветата.

2. Забранява се късането или изкореняването на растенията.

3. Забранява се паша на домашни животни.

4. Забранява се влизането, лагеруването, преминаването и паркирането на моторни превозни средства.

Припокриване (частично или пълно): ЗЗ по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

9. Природна забележителност „Пясъчни дюни“ – 5 броя

Природна забележителност „Пясъчни дюни“ – 5 броя е обявена за природна забележителност със заповед № 1187 от 19.04.1976 г., бр. 44/1976 на Държавен вестник, с площ 10.0 хектара и с цел опазване на забележителни геоложки обекти.

Режим на дейности:

1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения.

2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време.

3. Забранява се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им.

4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения.

Припокриване (частично или пълно):

1. ЗЗ по директивата за местообитанията: Ахелой- Равда- Несебър.

2. ЗЗ по директивата за птиците: Емине.

Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

10. Защитена зона „Ахелой-Равда-Несебър“ – ЗЗ по директива за местообитанията
Защитена зона „Ахелой-Равда-Несебър“ е обявена за защитена зона със заповед № РД-400 от 12.07.2016 г., бр. 58/2016 на Държавен вестник 2-2-574-400-2016, с площ 3926.78 хектара с цел опазване на типовете природни местообитания, видове, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние. Подобряване при необходимост на състоянието на типове природни местообитания и на местообитанията на видовете и др.

Припокриване (частично или пълно):

1. Природна забележителност: ПЯСЪЧНИ ДЮНИ-5бр.;
2. ЗЗ по директивата за птиците: Емине;

11. Защитена зона „Емине“ – ЗЗ по директива за птиците

Защитена зона „Емине“ е обявена за защитена зона със заповед № РД-560 от 21.08.2009 г., бр. 69/2009 на Държавен вестник 2-1-2043-560-2009, с площ 66750.52 хектара и с цел опазване и поддържане на местообитанията видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.

Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Припокриване (частично или пълно):

1. Защитена местност: ИРАКЛИ;
2. Защитена местност: КАЛИНАТА;
3. Защитена местност: ОРТОТО;
4. Защитена местност: ПЯСЪЧНА БАНКА КОКЕТРАЙС;
5. Защитена местност: СМРИКИТЕ-естествено находище на червена пираканта;
6. Природна забележителност: НОС ЕМИНЕ;
7. Природна забележителност: ПЯСЪЧНИ ДЮНИ - МЕСТНОСТ БАБАТА-СЛЪНЧЕВ БРЯГ;
8. Природна забележителност: ПЯСЪЧНИ ДЮНИ-5бр.;
9. ЗЗ по директивата за местообитанията: Ахелой- Равда- Несебър;

12. Защитена зона „Емине-Иракли“ – ЗЗ по директива за местообитанията

Защитена зона „Емине-Иракли“ е обявена за защитена зона със заповед № РД-1038 от 17.12.2020 г., бр. 19/2021 на Държавен вестник 2-2-1004-1038-2020, с площ 16794.59 хектара.

13. Защитена зона „Камчийска планина“ – ЗЗ по директива за птиците

Защитена зона „Камчийска планина“ е обявена за защитена зона със заповед № РД-132 от 10.02.2012 г., бр. 23/2012 на Държавен вестник 2-1-2044-132-2012, с площ 88897.23 хектара и с цел опазване и поддържане на местообитанията видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.

Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

КЪМ ВКС 1.1. - ВЕКОВНИ ДЪРВЕТА.

На територията на ДЛС „Несебър“, община Несебър в Държавния горски фонд се намират десет броя единични вековни дървета, обявени за природна забележителност.

- 1. Природна забележителност „Вековно дърво – зимен дъб (*Quercus dalechampii*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 200.
- 2. Природна забележителност „Вековно дърво – зимен дъб (*Quercus dalechampii*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 763 от 06.08.1987 г., бр. 71/1987 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 300.
- 3. Природна забележителност „Вековно дърво – зимен дъб (*Quercus dalechampii*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 1042 от 30.11.1984 г., бр. 102/1984 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 200.
- 4. Природна забележителност „Вековно дърво – цер (*Quercus cerris*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 763 от 06.08.1987 г., бр. 71/1987 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 300.
- 5. Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 763 от 06.08.1987 г. Години към датата на обявяване: 300.
- 6. Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 1762 от 28.06.1972 г., бр. 59/1972 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 300.
- 7. Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 1762 от 28.06.1972 г., бр. 59/1972 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 350.
- 8. Природна забележителност „Вековно дърво – летен дъб (*Quercus robur*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 511 от 24.02.1976 г., бр. 36/1976 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 160.
- 9. Природна забележителност „Вековно дърво – бяла топола (*Populus alba*)**
Обявено за природна забележителност със заповед № 511 от 24.02.1976 г., бр. 36/1976 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 100.

10. Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)

Обявено за природна забележителност със заповед № 763 от 06.08.1987 г., бр. 71/1987 на Държавен вестник. Години към датата на обявяване: 300.

ВКС 1.2. ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ.

1. Източен лопох (*Trachystemon orientalis* L.)

Среща се в широколистните гори на източната част от територията на стопанството. Предпочита усойни и влажни места с канелени почви и надморска височина около 50-700 m. Проверява се ежегодно състоянието на находищата на вида на територията на ДЛС „Несебър“ – брой индивиди, определя се възрастовата структура на ценопопулацията, определя се броят на цъфтящите и плодоносещи индивиди и здравословното състояние (наличие на повреди или вредители).

2. Черноморска ведрица (*Fritillaria pontica* Wahlenb.)

Среща се в широколистните и смесени гори на източната и южната част от стопанството. На територията на ТП ДЛС „Несебър“ видът е установен в няколко отдела. Проверява се ежегодно състоянието на находищата на вида на територията на ДЛС „Несебър“ – брой индивиди, определя се възрастовата структура на ценопопулацията, определя се броят на цъфтящите и плодоносещи индивиди и здравословното състояние (наличие на повреди или вредители). ЗАЩИТЕН вид, включен в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие. Основна опасност за съществуването на вида е унищожаването на местообитанията на вида и брането на растението от туристи.

3. Блатно кокиче (*Leucojum aestivum* L.)

Среща се на периодично заливни и мочурливи места като ЗМ „Калината“ в широколистни гори и храсталаци, по поречието на реките и низините.

Видът е включен в Червена книга на Народна Република България - том 1 - с категория "застрашен". Видът не е защитен от Закона за биологичното разнообразие, но е под специален режим на ползване съгласно заповед на министъра на околната среда и водите. Ежегодно през пролетта се инвентаризират и картират установените и потенциални находища на вида.

4. Червена пираканта (*Pyracantha coccinea* Roem.)

Среща се в редките смесени гори и храсталаци, по деретата и по сухи каменисти терени. На територията на ДЛС „Несебър“ се среща в ЗМ

„Смриките“. Проверява се ежегодно състоянието на находищата на вида на територията на ДЛС „Несебър“ – брой индивиди, определя се възрастовата структура на ценопопулацията, определя се броят на цъфтящите и плодоносещи индивиди и здравословното състояние (наличие на повреди или вредители).

5. Българска круша (*Pyrus eleagrifolia subsp. bulgarica*)

На територията на стопанството се среща в дъбови гори и храсталаци. Проверява се ежегодно състоянието на находищата на вида на територията на ДЛС „Несебър“ – брой индивиди, определя се възрастовата структура на ценопопулацията, определя се броят на цъфтящите и плодоносещи индивиди и здравословното състояние (наличие на повреди или вредители). Внимава се при провеждане на горскостопанските дейности да не се нанасят механични повреди на вида.

6. Снежно кокиче (*Galanthus nivalis L.*)

Среща се из храсталаци, гори, скални поляни и по долините на реките върху наносни почви на територията на стопанството. Видът е включен в Червена книга на Народна Република България - том 1 - с категория "застрашен". Ежегодно през пролетта се инвентаризират и картират установените и потенциални находища на вида.

7. Видра (*Lutra lutra*)

На територията на ДЛС „Несебър“ е често срещан вид по реките – например р. Ахелой и в някои язовири, като яз. Тънково. Видът е включен в Червена книга на Народна Република България – том 2 – с категория „уязвим“. Опазва се крайречната дървесна растителност на територията на стопанството и не се допускат мероприятия като прочистване и коригиране на речните корита.

8. Черен щъркел (*Ciconia nigra L.*)

Обитава обширните широколистни, смесени и иглолистни гори и скални терени, предимно в ниските части на територията на стопанството. Видът е включен в Червена книга на Народна Република България – том 2 – с категория „застрашен“. Опазват се реките, следи се за тяхната чистота и рибни ресурси. В отделите, където е установен да гнезди видът не се провеждат сечи в радиус от 500 m. около гнездото през гнездовия период от 01.03. до 31.08.

9. Горски бекас (*Scolopax rusticola L.*)

На територията на ДЛС „Несебър“ не е установен през гнездовия период, а само по време на миграция, главно в южните части на територията. Провежда се търсене за евентуални гнездовища на вида на територията на стопанството. Видът е включен в Червена книга на Народна Република България – том 2 – с категория „застрашен“.

10. Благороден елен (*Cervus elaphus*)

Среща се повсеместно на територията на цялото стопанство. Обитава всички горски комплекси, като предпочита по-изредените широколистни и смесени гори с повече тревна растителност и подраст. Контролира се строго браконьерството в районите. Не се допуска безпокойство. Ограничават се горскостопанските работи в периода 15 август – 15 октомври.

11. Бухал (*Bubo bubo L.*)

Среща се предимно в равнините и ниските планински части на скалисти терени, проломи и по-рядко в стари широколистни гори. Видът е включен в Червена книга на Народна Република България – том 2 – с категория „застрашен“ и в Приложение 1 на Директива за птиците на ЕС. Среща се единично на територията на ДЛС „Несебър“. В зоните на установено гнездене се осигурява спокойствие от 01.03 до 01.07. Не се провеждат санитарни сечи в подотдели, в които е установен да гнезди, освен в случаите на значителни природни нарушения.

ВКС 1.3. КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ.

Списък на индикаторните видове за тази ВКС с техните минимални концентрации в България са посочени в Приложение 2 към ръководството, като там са посочени и праговете им стойности поотделно за всеки вид. Когато в една гора има значимо постоянно или временно съсредоточаване на видове или е убежище от критична важност, съгласно изискванията на Приложение 2 към ръководството, тогава гората е ГВКС.

❖ Примери за важни временни концентрации:

- 1. Сватбовища на елени;**
- 2. Концентрации на мигриращи птици;**
- 3. Концентрации на зимуващи птици;**
- 4. Гнездовища;**
- 5. Токовища на глухари;**
- 6. Миграции на риби до местата за хвърляне на хайвер;**

1. Сватбовища на Благороден елен (*Cervus elaphus*)

През периода на сватбуване, видът е наблюдаван ежедневно. Популацията в района на ДЛС „Несебър“ е стабилна във възрастова и полова структура. Поведението е характерно за вида. Контролира се строго браконьерството в

района. Регулира се числеността на хищниците. Ограничават се горскостопанските работи в периода 15 август – 15 октомври.

ВКС 3. ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ. РЕДКИ, ЗАЩИТЕНИ И ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ ЕКОСИСТЕМИ, МЕСТООБИТАНИЯ ИЛИ РЕФУГИИ.

Представителни образци от основните естествени екосистеми, срещащи се на територията на ДЛС „Несебър“. Екосистемите са с код на местообитанието по Директива 92/43/ЕЕС и код на местообитанието по EUNIS.

1. 9180/G1.A4 Смесени широколистни гори (планински ясен, явори, липи) на стръмни склонове

Насажденията са в добро здравословно състояние, няма наличие на повреди от абиотични и/или биотични фактори, както и изсъхнали единични или групи дървета. Има наличие на естествено възобновяване. През 2022 г. няма вписани формуляри за мониторинг на този тип местообитание.

2. 91AA/G1.7371 Гори от космат дъб

Насажденията са в добро здравословно състояние, без обезлистване, суховършия и значителни повреди от абиотичен и биотичен характер. Наличие на възобновяване от космат дъб (*Quercus pubescens*). През 2022 г. са вписани четири формуляра за този тип местообитание.

3. 91G0/G1.A322 Гори от обикновен габър

Насажденията са в добро общо здравословно състояние, без обезлистване и суховършия. Наличие на възобновяване от габър и цер. През 2022 г. няма вписани формуляри за мониторинг на този тип местообитание.

4. 91S0/G1.6E1 Термофилни букови гори

Насажденията са в добро здравословно състояние и не се наблюдават повреди от екологични фактори. Наличие на възобновяване от източен бук (*Fagus orientalis*). През 2022 г. са вписани шест формуляра за мониторинг на този тип местообитание.

5. 91M0/G1.763; G1.768; G1.761; G17A1 Смесени дъбови гори (зимен дъб, благун, цер)

Насажденията са в добро здравословно състояние, без наличие на повреди, както и потенциални заплахи от такива. Наличие на възобновяване от благун (*Quercus frainetto*). През 2022 г. са вписани четири формуляра за мониторинг на този тип местообитание.

6. G1.7C22 Гори от келяв габър

Насажденията са в добро здравословно състояние. Не се наблюдават повреди от биотични и абиотични фактори, също така няма потенциална заплаха от такива. Наличие на възобновяване от келяв габър (*Carpinus orientalis*). През 2022 г. са вписани пет формуляра за мониторинг на този тип местообитание.

СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ СЛУЖБИ И ОБЩНОСТИ.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението, на които са обсъждани въпроси за устойчиво ползване от горите, свързани с опита и прилагането на полезни практики в горите от колектива на ДЛС „Несебър“. През годината е поддържана постоянна комуникация с местните общности и заинтересованите страни: Кметове на общините; Кметове на населените места на територията на общините; Фирмите пряко свързани с дърводобивната и лесокултурна дейност на територията на стопанството; Представители на местното население; Служители на РСПБЗН и РУ-Полиция.

ДЛС „Несебър“ работи в посока на популяризиране на лесовъдската професия, нейните цели и начини на работа, използваните добри лесовъдски практики и системи на ползване и значението им за опазване и увеличаване на биоразнообразието в горите, на многообразната им функционалност и на ползите от тях.

АНАЛИЗ НА МОНИТОРИНГА НА ГВКС.

Анализът на събраните данни от извършеното проучване в периода януари – декември 2022 година за ежегодния мониторинг на биологичното разнообразие на ГВКС и прилагане на принципите за устойчиво използване на биологичните ресурси и опазване на биологичното разнообразие в района на ДЛС „Несебър“ показват, че към настоящия момент не са допуснати пропуски и нарушения при стопанисване на горите и дивеча в тях.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват осигуряването на основните функции на горите, като:

- Производство на дървесни и недървесни ресурси;
- Наличие на естествена хранителна база за дивеча в горите;
- Защита на почвите, водните ресурси и чистота на въздуха;
- Регулиране на климата и усвояване на въглеродния диоксид (CO₂);

- Осигуряване на социални, образователни, научни, ландшафтни и рекреационни ползи за обществото;
- Защита на природното и културно наследство;

Състоянието на възобновяването на горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат от добрите лесовъдски практики, прилагащи се в горите на ДЛС „Несебър“ и спазване на основните лесовъдски принципи при извеждане на сечите. За по-ефективен мониторинг са въведени и се попълват формуляри за мониторинг на ГВКС, с които се улеснява проучвателната дейност на лесовъдския състав.

Благодарение на дългогодишния опит на служителите и правилните методи и подходи, биоразнообразието и околната среда са в много добро състояние и бавно, но сигурно дават своя резултат. Биоразнообразието, устойчивостта на екосистемите и популациите и многофункционалното управление в ДЛС „Несебър“ са приоритет за преодоляване на негативното влияние и изменение на климата.

ДЛС „Несебър“ е разработило подходящи практики и системи за управление и мониторинг на ГВКС относно процедурите по неговото прилагане на практика. Своевременно процедурите се актуализират в съответствие с Националния FSC Стандарт на България.

Информация по отношение на обособените ГВКС, начините на обследване и стопанисване, обобщаването на данните и съответните анализи са на разположение за всеки заинтересован в административната сграда на ДЛС „Несебър“ и на интернет страницата на стопанството.

Заличено по чл. 2 от
ЗЗЛД

ИЗГОТВИЛ:

***/СВИЛЕН АТАНАСОВ – ГОРСКИ НАДЗИРАТЕЛ
ПРИ ТП ДЛС „НЕСЕБЪР“/***